

6

(London School of Economics and Political Sciences). Specializuje se na výzkum z oblasti aplikované ekonomické teorie, politické ekonomie, ekonomie veřejné volby a ekonomie veřejného sektoru. Z této perspektivy pak podrobně analyzuje demokracii. Jeho nový projekt se bude zabývat třemi jevy, které demokracii přímo ohrožují: sociální aktivita robotů naprogramovaných zasahovat do demokratických voleb, detailní zacílení na voliče se záměrem změnit jejich chování během politické kampaně a nedostatek politik na prevenci sociálních problémů. Tým např. navrhne webovou platformu pro on-line sledování sociálních robotů a popíše skupiny, které

jsou jejich činností nejzranitelnější. Propojí tak znalosti z oblastí ekonomie, politikologie, informatiky a umělé inteligence.

● doc. Mgr. Slavomíra Ferenčuhová, Ph.D. (1980), vystudovala na Masarykově univerzitě v Brně, vědeckou stáž absolvovala na Univerzitě Friedricha Schillera v Jeně. V Sociologickém ústavu AV ČR pracuje od r. 2017. Specializuje se na sociologii města, vědní disciplínu zkoumající společenský život a vztahy v metropolitních oblastech. Zaměřuje se na historii plánování měst a sociologické teorie města, postsocialistická města, panelová sídliště nebo lokální reakce na klimatickou změnu. Ocenění Lumina quaeruntur jí umožní založit nový tým pod názvem Centrum pro studium sociální změny a materiálního prostředí (CESCAME), které se bude specializovat na výzkum nenápadných inovací, reagujících např. na environmentální změny, spojené se spotřebou energií a zdrojů, nebo historické změny v oblasti bydlení a urbanismu, související s problémy s kvalitou a dostupností bydlení ve městech.

● Ansten Mørch Klev, Ph.D. (1982), studoval matematiku na Univerzitě v Oslu, logiku na Univerzitě v Amsterodamu a filozofii na Univerzitě v Leidenu. Zde také pod vedením jednoho z nejvýznamnějších současných logiků Gorana Sundholma obhájil doktorskou práci v oboru filozofie. Vědeckou stáž absolvoval na McGillově univerzitě v Montrealu a na Institutu filozofie Univerzity v Leidenu, od r. 2015 je zaměstnán v oddělení logiky Filosofického ústavu AV ČR. Zabývá se především tzv. kon-

6 a 7 Socioložka Slavomíra Ferenčuhová a matematik a filozof Ansten Mørch Klev. Snímky z archivu AV ČR

struktivní teorií typů, což bude i hlavním zaměřením jeho nového vědeckého týmu. Cílem bude zkoumat, jak nejlépe chápat matematické objekty jako např. čísla a funkce. Konstruktivní teorie typů spojuje s nevídaným úspěchem matematiku, logiku, lingvistiku a informatiku. Lze ji chápat jako alternativu pro matematickou teorii množin, jako filozofickou doktrínu, logický systém, formální sémantiku nebo jako programovací jazyk.

Více na www.avcr.cz

Vítězka soutěže FameLab 2020 v České republice – bioložka Jana Pilátová

Pro vědce na celém světě je stále důležitější umět vědu zpřístupnit veřejnosti, a pokud možno i zábavnou formou. Díky FameLab získávají mladí vědci příležitosti i dovednosti, jak svou práci přiblížit atraktivním způsobem. Tato soutěž patří dnes k nejvýznamnějším v popularizaci vědy na světě. Snaží se objevit nové vědce, kteří dokážou ostatní přimět, aby vnímali svět z jiné perspektivy, a to během pouhých tří minut. Cheltenham Festivals a British Council pak organizují mezinárodní finále, které se každoročně koná v červnu na vědeckém festivalu v anglickém Cheltenhamu. Během spolupráce těchto institucí se od r. 2007 FameLab rozrostla – zatím se jí zúčastnilo přes 10 tisíc soutěžících z více než 30 zemí. Nejlepším se stane ten, kdo dokáže komunikovat vědu zajímavě a srozumitelně, podmínkou pro účast je minimální věk 21 let, soutěžící musí pracovat v České republice ve vědeckém nebo technickém oboru, v medicíně nebo matematice, a nezáleží, jestli v soukromém, nebo ve veřejném sektoru.

V neděli 6. září 2020 proběhlo odložené národní finále FameLab Czech Republic

2020. Vzhledem k opatřením v souvislosti s pandemií covid-19 se odehrálo v komorním duchu v prostorách Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky (CIIRC) v Praze, na Českém vysokém učení technickém. V odborné porotě zasedli Marie Vanišová-Rodinová (bioložka a finalistka prvního ročníku FameLab v ČR), Jan Klusák (expert na materiály a národní vítěz FameLab ČR 2012) a Michael Londesborough (chemik a popularizátor vědy).

V letošním roce zvítězila Jana Pilátová z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy – nominovala se tím i k účasti v mezinárodním finále FameLab 2020, které se konalo on-line formou v náhradním termínu počátkem listopadu. Ve finále uspěl Sauradeep Majumdar z Federálního technologického institutu v Lausanne.

V září byla udělena ještě další ocenění – Cenu Britského velvyslanectví si odnesl Joshua Smith reprezentující Ústav organické chemie a biochemie AV ČR (zúčastnil se za ČR semifinále mezinárodního kola) a Cenu Českých center získala Annu Kala z Biomedicínského centra Lékařské fakulty UK v Plzni. Cenu publika, podpoře-

1 Jana Pilátová při odběru vzorků v kanadském Vancouveru (2018). Foto D. Čertnerová

nou Nadací Tomáše Bati, obdržela přímo na místě J. Pilátová, výsledky on-line hlasování zatím nebyly oficiálně vyhlášeny.

Národní kolo soutěže FameLab proběhlo pod záštitou předsedkyně Akademie věd ČR prof. Evy Zažímalové a rektora ČVUT doc. Vojtěcha Petráčka.

Více na www.famelabcz.com